

Сьогодні
22.12.

Головні та другорядні члени речення

Мета: ознайомити із головними та другорядними членами речення, вчити розрізняти їх; удосконалювати вміння визначати головні та другорядні члени речення за допомогою питань та підкреслювати їх; вчити розв'язувати тестові завдання; розвивати зв'язне мовлення (усне та письмове) та творчі здібності; обґрунтовувати важливість бережного ставлення до мови; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності; виховувати повагу до рідної мови, до традицій своєї країни.

Сьогодні
22.12.

Організація класу. Правила уроку «Дай мені 5»

очі дивляться

ротик мовчить

вуха слухають

руки, ноги не
рухаються

голова працює

Дай мені 5

Сьогодні
22.12.

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні
22.12.

Прочитайте та переписуйте речення, підкресліть їхні граматичні основи.
Випишіть із кожного речення по одному словосполученню. Позначте в них
головне й залежне слово

1. Вітер із пожовклим листком грається в котикамишки (В. Терен).
2. В імлі ранковій сяють роси (О. Кротюк).
3. Вовк осінньою порою примостився під сосною (М. Тарасич).
4. Верби в жовтому вбранні опустили віти (В. Зінченко).

Підручник.
Вправа

7

Підручник.
Сторінка

11

Словосполучення:
Пожовклий листок, ранкова імла, осіння пора,
жовте вбрання

Сьогодні
22.12.

Повідомлення теми уроку

❖ Сьогодні на уроці ви
удосконалите ваші знання про
**головні та другорядні члени
речення, попрактикуєте у їх
визначенні та підкресленні.**

Сьогодні
22.12.

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

Сьогодні
22.12.

Актуалізація опорних знань

Що називають
словосполученням?

Наведіть приклади
словосполучень?

Що не є словосполученням?

Сьогодні
22.12.

Робота із
підручником
«Українська мова»
О. Авраменко,
с.12-13.

Сьогодні
22.12.

Спостереження. Прочитайте та визначте, у якій колонці записано речення.
Чи може існувати речення без головних чи другорядних членів?

На паркову стежку
падає пожовкле листя.
Пихата ґава
порпається в ньому.

На паркову стежку
пожовкле. Пихата в
ньому.

Сьогодні
22.12.

Перепишіть приказки й підкресліть у них члени речення

1. Навченого пса нічим не підкупиш.
2. Старий звір ніколи не дрімає.
3. Кожна корова своє теля лиже.
4. Коневі овес не тяжкий.
5. Погане поросятко й у жнива мерзне
(Нар.тв.).

Сьогодні
22.12.

Прочитайте текст. Випишіть виділені речення та підкресліть у них головні й другорядні члени. Ще раз прочитайте текст і перекажіть його (усно)

Зараз черепаха не мала ніякого клопоту. Її діти вночі повилуплювалися з яєчок і розлізлися на всі боки. Та й раніше весь її клопіт був у тому, щоб десь на річковому схилі, на пригріві, викопати зручну ямку в піску. Це вона зробила вправно своїм хвостиком і задніми лапками. Туди черепаха відклала восьмеро біленьких яєчок і присипала їх злегка піском. Далі вже сонце вигрівало яєчка, аж поки з них вилупилися черепашки. Вони народились уже в справжніх панцирах і були цілком самостійними (За В. Іваненко).

Сьогодні
22.12.

Творче завдання. Відтворіть і запишіть текст, додавши другорядні члени речення. Підкресліть у перших двох реченнях другорядні члени

Як песик ковбасою пташенятко годував

...(яка?) пригода сталася ...(де?) ...(коли?). ...(який?) песик потягнувся до (чого?)... й дістав ...(що?). Він вибіг ...(куди?) й наблизився ...(до кого?). Воно лежало ...(де?) і попискувало. Песик поклав ...(що?) ...(де?) і ... (як?) повернувся ...(куди?).

Справжня пригода сталася у квартирі вранці. Гарний песик потягнувся до столу й дістав ковбасу. Він вибіг на балкон й наблизився пташеняти. Воно лежало скраю і попискувало. Песик поклав ковбасу коло пташеняти і швидко повернувся назад.

Сьогодні
22.12.

Культура слова

Неправильно

- навчатися математиці
- знущатися над кимось
- опановувати мовою

Правильно

- навчатися математики
- знущатися з когось
- опановувати мову

Сьогодні
22.12.

Рефлексія. Оберіть відповідну цеглинку LEGO

*На уроці мені
дуже сподобалось.*

*На уроці мені
сподобалось.*

*На уроці мені
не сподобалось.*

Сьогодні
22.12.

Пояснення домашнього завдання

Повторити вивчений матеріал.

